

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-V.431.36.2015.BK

**Pani
Marlena Banel
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Turośni Kościelnej**

**ul. Białostocka 5
18-106 Turośń Kościelna**

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163, ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543, ze zm.), pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku przeprowadzili, w dniach: 14 – 16 lipca 2015 r. kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Turośni Kościelnej w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań zleconych przez administrację rządową wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez kierownika Ośrodka, w dniu 24 lipca 2015 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, na podstawie art. 128 ust. 1 cytowanej ustawy przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Kierownik Ośrodka posiada upoważnienie Wójta Gminy Turośń Kościelna do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

W trakcie kontroli stwierdzono, że kierownik oraz pracownicy posiadają wymagane kwalifikacje, o których mowa w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1202) oraz ustawie o pomocy społecznej.

Gminę zamieszkuje 5919 mieszkańców (stan na 31.06.2015 r.). W sprawozdaniu rocznym za 2014 r. - MPiPS-03-P z dnia 12 stycznia 2015 r. nie wykazano liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną, jednakże kierownik Ośrodka wyjaśnił, że pracą socjalną w 2014 r. objęto 240 rodzin (na podstawie programu TT-POMOC). W Ośrodku zatrudnionych jest 2 pracowników socjalnych – wobec czego należy stwierdzić, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych nie spełnia normy określonej w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163, ze zm.), zgodnie z którą ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina Turośń Kościelna realizowała zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 7, 10, 11, 14, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy o pomocy społecznej. Zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 3, 6, 8, 9, 12, 15 nie były realizowane, ponieważ nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

Gmina realizowała zadania własne, wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1 i 5 ww. ustawy, nie realizowała natomiast zadań wynikających z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 i 4 z uwagi na brak potrzeb.

Gmina realizowała zadanie zlecone, z zakresu administracji rządowej, wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej, nie realizowała zadań wynikających z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 7, 8 i 9 ww. ustawy z powodu braku potrzeb. Zadanie określone w art. 18 ust. 1 pkt 6 realizowano w szczególności na podstawie uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M. P. z 2013 r., poz. 1024). Gmina Turośń Kościelna przyjęła niezbędne uchwały i od 1 stycznia 2014 r. nieodpłatnie udziela pomocy w formie dożywiania osobom, których dochód nie przekracza 150 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej (poza programem osłonowym).

Pracę socjalną w Ośrodku, zadanie określone w art. 17 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej, obecnie realizuje 2 pracowników socjalnych. W kontrolowanym okresie nie realizowano pracy socjalnej w oparciu o kontrakt socjalny.

Stwierdzone w trakcie kontroli kompleksowej nieprawidłowości dotyczyły następujących zagadnień:

1. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych (**str. 3 protokołu**) w Ośrodku nie spełnia norm określonych w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163, ze zm.).

2. W zakresie organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (**str. 8 protokołu**):

- w trzech przypadkach w aktach sprawy stwierdzono brak dokumentu potwierdzającego wysokość osiąganych dochodów, tj. dowodu otrzymania emerytury rolniczej za miesiąc poprzedzający miesiąc złożenia wniosku – niezgodnie z art. 8 ust. 3 oraz art. 107 ust. 5 b pkt 10 ustawy o pomocy społecznej.

3. W zakresie zadania dotyczącego kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu (**str. 10 protokołu**):

- w jednym przypadku w aktach sprawy stwierdzono brak zgody Sądu Rejonowego w Białymstoku dla nowo ustanowionego opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej na umieszczanie w DPS, oparto się na postanowieniu Sądu, które zostało wydane opiekunowi prawnemu ustanowionemu wcześniej,

- w dwóch przypadkach aktualizację rodzinnego wywiadu środowiskowego przeprowadzono po terminie ustawowym, tj. 09.03.2015 r. zamiast do 22.09.2014 r. - niezgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej,

4. W zakresie przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (**str. 12 protokołu**):

- w jednym przypadku w aktach sprawy stwierdzono brak dokumentu potwierdzającego wysokość osiąganych dochodów, tj. dowodu otrzymania emerytury rolniczej za luty 2015 r. - miesiąc poprzedzający miesiąc złożenia wniosku – niezgodnie z art. 8 ust. 3 oraz art. 107 ust. 5 b pkt 10 ustawy o pomocy społecznej.

6. W sprawozdaniu rocznym MPiPS-03-P z dnia 12 stycznia 2015 r. nie wykazano liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną - stan na 31.12.2014 r. - sprawozdanie (**str. 3 protokołu**).

Stwierdzone w trakcie kontroli kompleksowej uchybienia dotyczyły następujących zagadnień:

1. W zakresie dożywiania dzieci (**str. 9 protokołu**):

- w jednym przypadku dochodu strony z gospodarstwa rolnego o pow. 11.082 ha przeliczeniowych nie pomniejszono o 1/3 składki KRUS (art. 8 ust. 3 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej), ponadto nie dołączono zaświadczenia lub oświadczenia o zobowiązaniu do opłacania składki na ubezpieczenie społeczne rolników (art. 107, ust. 5b, pkt 15 ww. ustawy) oraz dowodu opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne rolników (art. 107, ust. 5b, pkt 15a ww. ustawy).

Przyczyną powstania omówionych w niniejszym wystąpieniu uchybień i nieprawidłowości jest niewłaściwe stosowanie obowiązujących przepisów prawa, w tym ustawy o pomocy społecznej. Za powstałe nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialny jest kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turośni Kościelnej.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuję kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turośni Kościelnej do:

1. Dostosowania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych w Ośrodku do obowiązujących przepisów określonych w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163, ze zm.).
2. Ustalania prawa do świadczeń z pomocy społecznej na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej, w tym: pkt 10 dotyczący dowodu otrzymania renty, emerytury lub innego świadczenia tam wymienionego; pkt 15 dotyczący zaświadczenia lub oświadczenia o zobowiązaniu do opłacania składki na ubezpieczenie społeczne rolników oraz pkt 15a dotyczący dowodu opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne rolników.
3. Ustalania prawa do świadczeń z pomocy społecznej na podstawie dochodu strony z miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku, zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
4. Ustalania prawa do świadczeń z pomocy społecznej na podstawie dochodu strony z gospodarstwa rolnego po pomniejszeniu o składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenie społeczne określone w odrębnych przepisach (art. 8 ust. 3 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej).
5. Przeprowadzania aktualizacji wywiadu zgodnie z terminem określonym w art. 107 ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej.
6. W sytuacji kierowania do domu pomocy społecznej osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej dołączania do zgromadzonej dokumentacji zgody Sądu

opiekunczego dla ustanowionego opiekuna prawnego tej osoby (art. 175 w zw. z art. 156 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy – Dz. U. z 2015 r., poz. 583).

7. Rzetelne wypełnianie sprawozdań zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 17 ustawy o pomocy społecznej.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przysługuje Pani, jako kierownikowi kontrolowanej jednostki, prawo zgłoszenia do Wojewody Podlaskiego zastrzeżeń, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

/ – / Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Grzegorz Jakuc
Wójt Gminy Turośń Kościelna